

Sygn. akt II Ca 654/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Mariusz Broda (spr.)**

Sędziowie: **SO Magdalena Bajor-Nadolska**

SO Marek Boniecki

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 września 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Pińczowie

z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. I C 125/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I (pierwszym) i II (drugim) i zasądza odsetki ustawowe od dnia 20 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty, zamiast od daty uprawomocnienia się orzeczenia;

II. zasądza od (...) S.A. V. (...)

w W. na rzecz R. K. kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

sygn. akt IICa 654/13

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym do Sądu Rejonowego w Pińczowie powód R. K. Wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A.V.(...)w W.kwoty 28 200 zł , z ustawowymi odsetkami od dnia 20 kwietnia 2012r. do dnia zapłaty.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2012r. Sąd Rejonowy w Pińczowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28 100 zł, z ustawowymi odsetkami od daty uprawomocnienia się wyroku , oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Apelację od w/w orzeczenia , w „części dotyczącej rozstrzygnięcia o należnych odsetkach” wywiódł pozwany. Zarzucił: naruszenie prawa materialnego – art.476 kc , 481 par.1 kc , 817 kc w związku z par. 15 pkt.7 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...)- poprzez ich niezastosowanie. W związku z tym wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 20.04.2012r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wyjaśnił , że zawiadomił

Ubezpieczyciela o wypadku w dniu 19 marca 2012r., a wobec tego, biorąc pod uwagę 30 – dniowy termin do spełnienia świadczenia wynikający z par. 15 pkt. 7(...), odsetki winne być zasądzone od daty 20.04.2012r.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie. Podniósł, w szczególności, że wyrok ustalający wysokość odszkodowania ma charakter kształtujący, a zatem wierzytelność o zapłatę tego świadczenia staje się wymagalna z dacie uprawomocnienia takiego orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy stwierdza, że uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie spełnia wymogów określonych w art. 328 par. 2 kpc. Brak w nim wskazania podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia o odsetkach ustawowych. Nie stanowiło to jednak przyczyny uzasadniającej konieczność uchylenia wyroku w tej części i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Uchybienie to mogło być bowiem skutecznie sanowane przez Sąd II instancji, który nie rozpoznaje apelacji, a sprawę w granicach apelacji (p. m.in. wyrok SN z dnia 12.05.2011r., III CSK 222/10, Lex 964472).

Przystępując do tego, w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił, że powód skutecznie zawiadomił pozwanego o zdarzeniu, rodzajem jego odpowiedzialność odszkodowawczą - w dniu 19 marca 2012r. Była to okoliczność bezsporna, analogicznie, jak fakt braku wypłaty należnego powodowi z tego tytułu odszkodowania. Poza sporem pozostawała również treść łączącej strony umowy ubezpieczenia, której integralną część stanowił par. 15 pkt 7 (...), jednoznacznie określający termin spełnienia świadczenia odszkodowawczego w tym przypadku - 30 dni od dnia zawiadomienia o wypadku. Skoro termin spełnienia świadczenia w tym przypadku wynikał z właściwości (treści) zobowiązania, to winno było ono być spełnione najpóźniej w jego ostatnim dniu, czyli 18 kwietnia 2012r. Pamiętać bowiem należy o tym, że jest to termin liczony w dniach, a nie w miesiącu (art. 111 par. 1 i 2 kc). Pozwany, nie spełniając świadczenia w tym czasie, następnego dnia, tj. 19.04.2012r. popadł w opóźnienie, a tym samym roszczenie o odsetki ustawowe stało w tym dniu wymagalne. Innymi słowy, powód, na podstawie art. 481 par. 1 kc, miał prawo żądać ustawowych odsetek ustawowych od tej daty.

Argumentacja zaprezentowana przez stronę pozwaną, na uzasadnienie tezy sprowadzającej się do stwierdzenia, że roszczenie o odsetki stało się wymagalne dopiero w dacie uprawomocnienia się wyroku, nie jest trafna. Pamiętać bowiem należy, że spełnienie świadczenia przez dłużnika w oznaczonym terminie lub wynikającym z właściwości zobowiązania, a w ich braku bezzwłocznie po skutecznym wezwaniu do wykonania, jest zasadą. Wobec tego już sam upływ istniejącego (do spełnienia świadczenia) terminu, przy braku wykonania tego obowiązku przez dłużnika, oznacza stan opóźnienia, tym samym wymagalność roszczenia o odsetki ustawowe, które należą się wierzycielowi od tej daty, co stanowi kolejną regułę. W ukształtowanym aktualnie orzecznictwie i to zarówno w sprawach o zadośćuczynienie, jak i odszkodowanie, podkreśla się, że jedyną przesłanką mogącą uzasadniać odmienną datę zasądzenia odsetek, a więc nie tą pozostającą w okresie poprzedzającym dzień wyrokowania, a tą w której orzeczenie zostało wydane, czy też ma się uprawomocnić, może stanowić ustalenie, że realna wartość zasądzonych z tego tytułu świadczenia jest wyższa od jego wartości istniejącej w dacie, w której dłużnik popadł w opóźnienie świadczenia, nie spełniając go w oznaczonym terminie, bądź bezzwłocznie po dokonaniu skutecznego wezwania przez wierzyciela (p. m.in. Wyrok SN z dnia 7.07.2011r., IICSK 635/10, Lex nr 1001288; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 9.05.2013r., IACa 95/13, Lex nr 1315704). Ekspozowany jest przy realny ekonomiczny wymiar świadczenia odszkodowawczego, który o ile się zmienia, to ma niewątpliwie znaczenie w kontekście waloryzacyjnej i kompensacyjnej funkcji odsetek ustawowych. Oczywiście w przypadku odszkodowań istotne pozostaje i to według jakich cen zostało ono oszacowane, tj. tych obowiązujących w dacie, w której miało być spełnione, czy tych istniejących w dacie wyrokowania. Dopiero wówczas, gdyby okazało się, że te ceny w dacie wyrokowania są wyższe niż te w dacie wcześniejszej, to ewentualnie istniałyby podstawy do odstąpienia od zasady i zasądzenia odsetek od daty wyrokowania. Ponad wszelką wątpliwość nie zachodzą one w niniejszej sprawie. Z niekwestionowanej przez stronę, wiarygodnej (z punktu widzenia wszystkich możliwych kryteriów oceny) opinii biegłego sądowego W. S. (w

szczególności k.60,66) jednoznacznie wynika , że szkoda na kwotę 28 100 zł , została oszacowana na podstawie realiów rynkowych obowiązujących w dacie jej powstania tj. 19 marca 2012r. (co z resztą było dopuszczalne także z punktu widzenia art. 363 par. 2 kc). Zatem argument pozwanego o „ukształtowaniu” przez Sąd Rejonowy odszkodowania w tej wysokości dopiero w dacie uprawomocnienia się orzeczenia, co z kolei miałyby przemawiać za zasądzeniem odsetek ustawowych od tej właśnie daty, jest chybiony.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę w granicach apelacji (umożliwiających uwzględnienie żądania o zasądzenie odsetek ustawowych od daty 20 , a nie 19 kwietnia 2012r.) , na podstawie art. 386 par. 1 kpc orzekł jak w sentencji , dokonując rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 98 par. 1 kpc w zw.zw. z art. 391 par. 1 kpc.